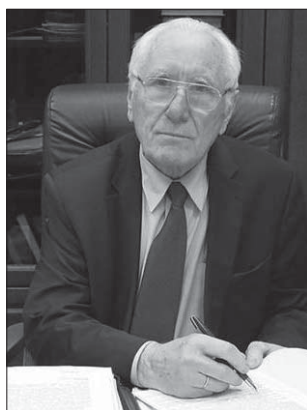

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

До 85-річчя П.О. Вітязя

Петро Олександрович Вітязь — академік Національної академії наук Білорусі, доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки Білорусі, видатний вчений у галузі порошкової металургії та нанотехнологій.

П.О. Вітязь зробив значний внесок у вирішення теоретичних і практичних питань створення пористих порошкових матеріалів на базі металів, кераміки та неорганічних волокон; нових матеріалів з використанням механічного легування, плазмохімічного синтезу; термодинамічного моделювання плазмових потоків частинок металів; технології зміцнення й відновлення деталей методами газотермічного нанесення покриттів; одержання алмазних і надтвердих матеріалів, розробки наноматеріалів і нанотехнологій. Під його керівництвом та при його особистій участі розроблено понад 60 нових технологій і матеріалів, на базі яких освоєно дослідне і промислове виробництво виробів для сільськогосподарського машинобудування, автомобілебудування, верстатобудування та спеціальної техніки. П.О. Вітязь — керівник довгострокової Державної науково-технічної програми «Нові матеріали», підпрограми «Алмази, надтверді матеріали та вироби на їх основі», на базі якої в Республіці Білорусь створено нову наукоємну галузь економіки.

П.О. Вітязь — автор близько 1000 наукових публікацій, у тому числі 56 монографій і понад 200 патентів та авторських свідоцтв на винаходи. У 1980 р. йому присвоєно державну премію Білорусі за розробку і впровадження в народне господарство нових пористих матеріалів і виробів на основі металічних порошоків; у 1987 р. — премію Ради Міністрів СРСР за розробку і впровадження нових порошкових матеріалів і виробів.

Науково-технологічні досягнення П.О. Вітязя мають високий дослідницький та інноваційний потенціал і широко відомі та визнані за межами Білорусі. За цикл робіт «Фізична мезомеханіка і нові уявлення про контактне руйнування градієнтних матеріалів; розробка технологій поверхневої інженерії матеріалів конструкцій» П.О. Вітязь став лауреатом премії НАН Білорусі та Сибірського відділення РАН ім. академіка В.А. Коптюга (2002 р.); за цикл робіт «Нові процеси одержання полікристалічних надтвердих матеріалів, виробництво та застосування інструментів з них» йому присвоєно премії академії наук України, Білорусі та Молдови (2007 р.).

Петро Олександрович Вітязь — талановитий керівник і організатор науки та виробництва. Працюючи в керівництві Національної академії наук Білорусі першим заступником Голови Президії НАН Білорусі, а наразі керівником апарату НАН Білорусі, він займається питаннями збереження і розвитку академічної науки, зміцнення наукових організацій Академії наук Білорусі та їхніх зв'язків із промисловістю, розширення міжнародного співробітництва.

Учений приділяє велику увагу науково-організаційній роботі, підготовці кадрів, педагогічній діяльності. Серед його учнів — 11 докторів і 21 кандидат технічних наук.

За великий внесок у розвиток науки та впровадження в практику результатів досліджень академік П.О. Вітязь нагороджений орденом Дружби народів (1986 р.), Вітчизни II ступеня (2009 р.), Вітчизни III ступеня (2001 р.), медаллю Франциска Скорини (1996 г.), іншими медалями.

У 2016 році П.О. Вітязю вручено найвищу нагороду Національної академії наук Білорусі — нагрудний знак «Золота медаль Національної академії наук Білорусі «За великий внесок у розвиток науки». Учений отримав її за багаторічну плідотворну науково-організаційну діяльність у галузі нових матеріалів і технологій.

У травні 2021 року П.О. Вітязя обрано іноземним членом Національної академії наук України. Читачі нашого журналу знають його не тільки як визначного вченого-матеріалознавця, а й як одного з авторитетних керманців Міжнародної асоціації академії наук (МААН), автора публікацій (у тому числі в нашому журналі) з питань організації науки та міжнародного науково-технологічного співробітництва. З 1997 року він керує Науковою радою МААН з питань охорони інтелектуальної власності та передачі технологій, з 2018 року — заступник керівника МААН. Петро Олександрович часто відвідує засідання Наукової ради МААН з наукознавства, які відбуваються у Києві, бере участь у київських симпозиумах, входить до редакційної колегії журналу «Наука та наукознавство».

До 70-річчя В.М. Головатюка

24 вересня цього року виповнилося 70 років члену редколегії нашого журналу Василю Михайловичу Головатюку — доктору економічних наук, старшому науковому співробітнику ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України».

В.М. Головатюк народився 24 вересня 1951 року на Вінниччині, вищу освіту здобув на інженерно-економічному факультеті Одеського політехнічного інституту, який закінчив у 1973 році. Того ж року розпочалася його професійна трудова діяльність у Одеському відділенні Інституту економіки АН УРСР. Василь Михайлович створив оригінальний інструментарій та пакет програм автоматизованого аналізу емпіричної соціологічної інформації для ЕОМ класу «Мінськ-22, 32», який використовували науковці та заводські соціологи, підрозділи наукової організації праці.

З 1975 по 1977 рік він займався розробкою автоматизованої системи соціальної паспортизації зайнятих трудових ресурсів м. Одеси, що поклало початок нового наукового напрямку в історії соціологічних досліджень. Саме завдяки цим розробкам вітчизняна соціологія поповнилася арсеналом інноваційних дослідницьких методів